

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексикологія чеської мови

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

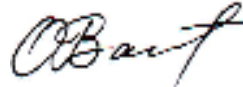
галузь знань	03 Гуманітарні науки	(шифр і назва)
спеціальність	035 Філологія	(шифр і назва)
спеціалізація	035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська	(назва)
освітній рівень	перший (бакалаврський)	(бакалавр, магістр)
освітня програма	Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад	(назва)
статус дисципліни	нормативна	(нормативна чи вибіркова)

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестри	V
Кількість кредитів ECTS	3
Мова навчання	українська, чеська
Форма підсумкового контролю	іспит

Розробники: гарант освітньої програми, доцент кафедри східної і слов'янської філології, к. філол. н. **Ващенко Олена Олексіївна**
Старший викладач кафедри східної і слов'янської філології **Гарбузова Радка**

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «08» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Лексикологія чеської мови» є складником у системі навчальних дисциплін, що вивчають студенти університетів України лінгвістичного спрямування. Він є базовим у циклі лінгвістичних студій і є основою у підготовці філолога-богеміста.

Метою навчальної дисципліни є ознайомити студентів-богемістів із сучасним лексичним складом чеської мови, її структурними і семантичними особливостями, специфічними закономірностями функціонування вокабуляру, а також із лінгвістичними методами її дослідження; представити лексикологію чеської мови як об'єкт лінгвістичного опису з максимальним використанням загальнолінгвістичних знань і підготувати студентів до більш глибокого аналізу проблем чеської філології.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **3** кредити ЄКТС; **90** годин, у тому числі:

лекції	– <u>20 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>14 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>56 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Чеська мова», «Вступ до чеської філології».

Знання теоретичних основ курсів «Основи загального мовознавства», «Латинська мова» та «Сучасна українська літературна мова», без яких формування іншомовної комунікативної стратегічної та дискурсивної компетентностей з вивчення предмету унеможлиблюється.

Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних стилів сучасної чеської мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.067 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Лексикологія чеської мови
код навчальної дисципліни:	ОК 05
статус дисципліни:	нормативна
курс:	III
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	V

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Лексикологія як мовознавча наука (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 2. Проблема слова: слово та поняття. Слово як основна одиниця словникового складу і як предмет вивчення лексикології (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 3. Класифікація лексики з точки зору семантики. Різні види семантичних відношень на синонімічно-антонімічній основі, тематичні групи, семантичні поля (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 4. Соціолінгвістична характеристика словникового складу. Соціальна, професійна, територіальна, часова диференціація (кількість тем – 1).

- Змістовий модуль 5. Семантична деривація та різні види семантичного словотвору: генералізація та спеціалізація значення, метафора, метонімія, літота, гіпербола (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 6. Словотвір. Класифікація способів словотвору: слововивід, словоскладання (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 7. Семантична структура слова. Мовні та позамовні причини зміни значення. Полісемія, омонімія (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 8. Етимологічний склад іноземної мови: корінні та запозичені слова (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 9. Фразеологія та фразеологізми (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 10. Основи лексикографії (кількість тем – 1).

Тривалість:

V семестр: 3 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання:

V семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- систематизувати та поглибити знання про особливості лексичного складу сучасної чеської мови;
- засвоїти норми слововжитку, усвідомити його функціональні складові, знати тенденції функціонування лексичної та фразеологічної підсистем мови на сучасному зрізі;
- виробити уміння і навички послуговуватися одиницями різних рівнів мови під час підготовки матеріалів різних жанрів;
- ознайомитися з персоналіями світової мовознавчої науки, які зробили значний внесок у її розвиток;
- сформуванню культуру виголошення наукових тез, ведення наукової полеміки, настанову роботи з науковими джерелами та довідниками.

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

- **ФК 3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- **ФК 12.** Здатність до організації ділової комунікації.
- **ФК 15.** Здатність до організації ділової комунікації чеською мовою.

предметних компетентностей:

- здатність розуміти структуру лексикології як науки та її теоретичні основи;
- здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу;
- здатність аналізувати і аргументувати різні підходи та концепції щодо слова як основної одиниці мови, зв'язок між мовою і мисленням, словом і поняттям;
- здатність розуміти принципи та критерії виділення слова, навчити знаходити межі слова як основної одиниці чеської мови;
- вміння розрізняти типи лексичних одиниць чеської мови, дослідити стратифікацію чеської лексики за сферами вживання, емоційного забарвлення, історичної перспективи, походження, відношення до мовної системи та функціонування;
- здатність розуміти шляхи поповнення та розвитку словникового складу чеської мови, вивчити проблеми мовної відносності.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання, цілі та наукові методи дослідження лексикології, її розділів, теоретичного та практичного значення.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.2.	Знати різні способи словотвору в чеській мові, визначати словотвірні типи та моделі афіксального (суфіксального і префіксального) способу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.3.	Знати історичну періодизацію формування споконвічної (корінної) лексики, характеризувати структурні та семантичні особливості корінної лексики.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
1.4.	Знати різні концепції та принципи визначення і класифікації фразеологічних одиниць (ФО).	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда,	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна

		практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	робота, МКР, іспит.
1.5.	Знати основні концепції укладання словників, а також класифікацію словників через аналіз їх характеристик.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2. Вміти:			
2.1.	Вміти аналізувати і аргументувати різні підходи та концепції щодо слова як основної одиниці мови, аналізувати зв'язок між мовою і мисленням, словом і поняттям, визначати дефініцію слова, лексеми, варіантів слова, основні ознаки слова у сучасній чеській мові.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2.2.	Вміти розрізняти лексичне значення та семантичну структуру слова, визначати типи асоціативних зв'язків між словами, тематичні групи.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2.3.	Вміти аналізувати шляхи і способи формування науково-технічної термінології, неологізмів сучасної чеської мови	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2.4.	Вміти класифікувати основні види запозичених слів з інших мов, визначати ступінь їх асиміляції та адаптації	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
2.5.	Вміти аналізувати характерні особливості чеських ФО, визначати їх типи.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення теоретичних питань лексикології як науки.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.

		метод.	
4. Автономність та відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, практична робота, вправи, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, презентація, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, іспит.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Результати навчання з дисципліни (код)	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	3.	4.
	Програмні результати навчання											
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної.						+	+	+	+	+	+	
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.						+		+	+	+		+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.						+		+	+	+		+
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+				+						+	+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+									+	+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+		+		+		+				+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+		+		+	+	+	+		+	+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.		+	+		+	+		+				+

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.							+	+	+		+	+
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм чеської мови на рівні B2, другої західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: іспит;
- умови допуску до іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня з навчальної дисципліни «Лексикологія чеської мови» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи

темою модуля, поточні тести, бесіди, діалоги, полілоги тощо.	вивчається, перекладів, підготовка рефератів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	тощо.
--	---	-------

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Лексикологія чеської мови» для студентів 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтові відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висувуються для даного типу завдань;

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0** балів.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від **0** до **10**). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмій з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5**: **6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту:

відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (*максимум 50 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і *максимум 20 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – іспит

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «відмінно», за шкалою ЄКТС – А. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	Задовільно
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну, відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

В умовах дистанційного навчання студенти складають іспит в онлайн-форматі на інформаційній платформі Microsoft Teams в реальному часі відповідно до розкладу іспитів, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання іспиту є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону чи іншого пристрою).

Здобувачі обирають екзаменаційний білет шляхом вибору його порядкового номеру. Питання екзаменаційного білету екзаменатор відправляє у чаті конференції. На підготовку до відповіді здобувачам дається 10 хв. За бажанням здобувачі можуть починати відповідати раніше відведеного часу.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично заняття оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються, як правило, з 1 до 20 листопада, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу дорівнює **20**. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – іспит, який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин формі;

- максимальний екзаменаційний бал становить **30**.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Іспит:

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма						заочна форма							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Модуль 1														
Змістовий модуль 1. Лексикологія як мовознавча наука.														
Тема 1. Лексикологія як мовознавча наука.	8	2				6								
Змістовий модуль 2. Проблема слова: слово та поняття. Слово як основна одиниця словникового складу і як предмет вивчення лексикології.														
Тема 2. Проблема слова: слово та поняття. Слово як основна одиниця словникового складу і як предмет вивчення лексикології.	8	2				6								
Змістовий модуль 3. Класифікація лексики з точки зору семантики. Різні види семантичних відношень на синонімічно-антонімічній основі, тематичні групи, семантичні поля.														
Тема 3. Класифікація лексики з точки зору семантики. Різні види семантичних відношень на синонімічно-антонімічній основі, тематичні групи, семантичні поля.	10	2	2			6								
Змістовий модуль 4. Соціолінгвістична характеристика словникового складу. Соціальна,														

професійна, територіальна, часова диференціація.										
Тема 4. Соціолінгвістична характеристика словникового складу. Соціальна, професійна, територіальна, часова диференціація.	8	2				6				
Змістовий модуль 5. Семантична деривація та різні види семантичного словотвору: генералізація та спеціалізація значення, метафора, метонімія, літота, гіпербола.										
Тема 5. Семантична деривація та різні види семантичного словотвору: генералізація та спеціалізація значення, метафора, метонімія, літота, гіпербола.	10	2	2			6				
Змістовий модуль 6. Словотвір. Класифікація способів словотвору.										
Тема 6. Словотвір. Класифікація способів словотвору.	10	2	2			6				
Змістовий модуль 7. Семантична структура слова. Мовні та позамовні причини зміни значення. Полісемія, омонімія.										
Тема 7. Семантична структура слова. Мовні та позамовні причини зміни значення. Полісемія, омонімія.	10	2	2			6				
Змістовий модуль 8. Етимологічний склад іноземної мови: корінні та запозичені слова.										
Тема 8. Етимологічний склад іноземної мови: корінні та запозичені слова.	10	2	2			6				
Змістовий модуль 9. Фразеологія та фразеологізми.										
Тема 9. Фразеологія та фразеологізми.	8	2	2			4				
Змістовий модуль 10. Основи лексикографії.										
Тема 10. Основи лексикографії.	6	2				4				
МКР №1	2		2							
Усього за модуль 1	90	20	14			56				

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

- Житник В.К. Відродження чеської мови і деякі питання українсько-чеських зв'язків // Магістеріум: Магістерські програми / Нац. ун. "Києво-Могилянська академія". – Київ, 2009. – Вип. 37: Мовознавчі студії. – С. 28-37. – Бібліогр.: С. 36-37; 16 назв.
- Bečka J.V. Česká stylistika / Josef V. Bečka; přebal a vazba Ondřej Šmerda. – 1. vyd. – Praha: Academia, 1992 (Most: Severografia). – 467 s.
- Bečka J.V. Kapitoly o českém jazyce: Určeno pro posl. fak. společenských věd / Autoři: J.V. Bečka a Eva Tlustá. – 1. vyd. – Praha: SPN, 1975. – 106 s.
- Bečka J.V. Slovník synonym a frazeologismů / J.V. Bečka. – 3., upravené a dopln. vyd. – Praha: Novinář, 1982 (Brno: Tisk 6). – 463 s.
- Čejka M. Česká lexikologie a lexikografie / Mirek Čejka. – 1. vyd. – Brno: Masarykova univerzita, 1992. – 53 s.
- Čermák Fr. Frazeologie a idiomatika česká a obecná = Czech and general phraseology / František Čermák. – Vyd. 1. – V Praze: Karolinum, 2007. – 718 s.
- Čermák Fr. Jazyk a jazykověda: přehled a slovníky [Elektronická verze] / František Čermák. – Vyd. 4., V Karolinu 2., dopl. – Praha: Karolinum, 2011. – 380 s. – Přístup k prámenu: https://books.google.com.ua/books?id=mC9ZBAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ViewAPI&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Černý J. Malé dějiny lingvistiky / Jiří Černý. – Vyd. 1. – Praha: Portál, 2005. – 239 s.: il., portréty.
- Černý J. Dějiny lingvistiky / Jiří Černý. – 1. soubor. vyd. – Olomouc: Votobia, 1996. – 517 s.
- Černý J. Dějiny lingvistiky. [Díl] 1, Od počátku do konce 19. století / Jiří Černý. – 2., přeprac. vyd. – Praha: SPN, 1985 (TZ 52). – 175 s.: obr., fot., tb.

11. Černý J. Dějiny lingvistiky. [Díl] 2, Strukturální, generativní a stratifikační jazykověda / Jiří Černý. – 2. přeprac. vyd. – Praha : SPN, 1986 (Ostrava : MTZ 21). —191 s. : obr., tb., fot.
12. Černý J. Dějiny lingvistiky. [Díl] 4, Společenskovědní pomezí disciplín. – 1. vyd. – Praha : SPN, 1989 (Čelákovice : TZ 70). – 204 s. : schémata.
13. Česká lexikologie / Josef Filipec, František Čermák. – 1. vyd. – Praha : Academia, 1985 (PG 01). – 281 s. : schemata.
14. Cuřín Fr. Vývoj spisovné češtiny : vysokošk. učebnice pro stud. filozof. a pedagog. fakult / František Cuřín. – Vyd. 1. – Praha : SPN, 1985 (Mír 1). – S. 17-23; – (Učebnice pro vysoké školy).
15. Daneš Fr. Český jazyk na přelomu tisíciletí / František Daneš a kolektiv. – Vyd. 1. – Praha : Academia, 1997. – 292 s.
16. Daneš Fr. Tvoření slov v češtině. 1, Teorie odvozování slov / Miloš Dokulil. – Vyd. 1. – Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1962 (Mír 1). – 263 s.
17. Filipec J. Česká synonyma z hlediska stylistiky a lexikologie : (příspěvek k poznání systému v slovní zásobě) / Josef Filipec. – Vyd. 1. – Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1961 (Mír 2). – 383 s. : il.
18. Hauser Př. Nauka o slovní zásobě / Přemysl Hauser. -- 1. vyd. -- Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1980. -- 192 s.
19. Havránek B. Vývoj českého spisovného jazyka / Bohuslav Havránek. – 1. vyd.. – Praha: Filozof. fakulta Univ. Karlovy, 1980. – 159 s.
20. Helcl M. Univerbizace a její podíl při růstu dnešní slovní zásoby [Elektronická verze] / M. Helcl // Slovo a slovesnost, ročník 24 (1963), číslo 1. – S. 29-38. – Přístup k prameni: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=1204>.
21. Neologizmy v dnešní češtině / kolektiv autorů pod vedením Olgy Martinové. – Praha : Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, 2005. – 248 s.
22. Nový akademický slovník cizích slov A-Ž / kolektiv autorů pod vedením Jiřího Krause. – Vyd. 1. – Praha : Academia, 2005. – 879 s.
23. Příruční slovník jazyka českého [Elektronická verze]. – V Praze : Státní nakladatelství : Školní nakladatelství : SPN, 1935-1957. – 9 sv. – Přístup k prameni: <http://bara.ujc.cas.cz/psjc> .
24. Slovník české frazeologie a idiomatiky. [Sv. 1], Přirovnání / [autorský kolektiv František Čermák ... et al.]. – Vyd. 1. – Praha : Academia, 1983 (Brno : Tisk 1). – 492 s.
25. Slovník české frazeologie a idiomatiky. [Sv. 2], Výrazy neslovesné [autor. kol. Vlasta Červená ... et al.]. – 1. vyd. – Praha : Academia, 1988 (Čes. Těšín : Tisk). – 511 s.
26. Slovník české frazeologie a idiomatiky. Výrazy slovesné / František Čermák, Jiří Hronek ... [aj.]. – 1. vyd. – Praha : Academia, 1994 (Brno : Tisk). – 2 sv.
27. Slovník českých synonym a antonym / [slovník vytvořil autorský kolektiv pracovníků Linge]. – 2. vyd. – V Brně : Linge, 2012. – 592 s.
28. Slovník spisovného jazyka českého. 1. díl. 1.-14. seš., A-M [Elektronická verze] / Zprac. kol. za hl. red. Boh. Havránka, [který naps. úvod]. – 1. vyd. – Praha : ČSAV, 1958-1960 (KNT 5). – 28, 1311, [4] s. – Přístup k prameni: <http://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?db=ssjc>.
29. Slovník českých synonym a antonym / [slovník vytvořil autorský kolektiv pracovníků Linge s.r.o.]. –1. vyd. – V Brně : Linge, 2007. – 573 s.
30. Šmilauer Vl. Nauka o českém jazyku / Vladimír Šmilauer. – 4. vyd. – Praha : SPN, 1979 (Liberec : SG 01). – 335, [1] s.
31. Tvoření slov v češtině. 2, Odvozování podstatných jmen / zpracoval kolektiv pracovníků Ústavu pro jazyk český ČSAV za redakce Fr. Daneše, M. Dokulila, J. Kuchaře. – 1. vyd. – Praha : Academia, 1967. – 779 s., [3] slož. 1. příl.

Допоміжна:

1. Ажнюк Б. М. Англiзми в сучасній українській, російській і чеській мовах // Мовознавство : науково-теоретичний журнал / Ін-т мовознавства ім. Потебні О.О.; Укр.мовно-інформ. фонд НАН України. – Київ, 2008. – № 2/3. – С. 190-207.

2. Ващенко О. О. Конвергентні та дивергентні процеси в чеській мові в діахронно-синхронному висвітленні (на матеріалі слів англломовного походження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.03 / О. О. Ващенко. – К., 2011. – 20 с.
3. Ващенко О. О. Англо-американська економічна лексика у складі чеського словника // Теоретичні питання освіти і виховання: Збірник наукових праць. Випуск 47 / За заг. редакцією проф. Матвієнко О. В., укладач – доц. Кудіна В. В. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 86-89.
4. Ващенко О. О. Старо- та новогрецизми у складі чеського лексикону (історичний, культурологічний та мовознавчий аспекти) // Мова і культура. (Науковий журнал). – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – Вип. 15. – Т. VIII (162). – С. 97-105.
5. Галамага К. Основні тенденції розвитку лексики чеської мови у першому десятилітті ХХІ століття [Електронна версія] / К. Галамага // Філологічна наука в інформаційному суспільстві. Збірник наукових праць. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – С. 50-57.
6. Čeština, jak ji znáte i neznáte / Světlá Čmejrková ... [et al.]. – Vyd. 1. – Praha : Academia, 1996. – 259 s.
7. Mirković Dr. Tvarosloví jazyka českého : Nauka o slově, slovní zásobě, o významu a tvoření slov / Dragutin Mirković. – Daruvar : [s.n.], 1962. – 118 s.
8. Vaňková I. Nádoba plná řeči : (člověk, řeč a přirozený svět) [Elektronická verze] / Irena Vaňková. – Vyd. 1. – Praha : Karolinum, 2007. – 312 s. – Přístup k prameni: https://books.google.com.ua/books?id=waitBQAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ViewAPI&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.

11. Додаткові ресурси:

1. Čermák Fr., Schmiedtová V. Český národní korpus – základní charakteristika a širší souvislosti / František Čermák, Věra Schmiedtová. – Přístup k prameni: <http://knihovna.nkp.cz/nkkr0403/0403152.html>.
2. Internetová jazyková příručka. – Přístup k prameni: <http://prirucka.ujc.cas.cz>.
3. Kdo je kdo v české slavistice. Databáze. – Přístup k prameni: <http://www.slaviste.cz/>;
4. Naše řeč, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. – Přístup k prameni: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/index.php>.
5. Slovník osobností jazykovědné bohemistiky. – Přístup k prameni: http://kcjl.modry.cz/studenti/sl_index.htm;
6. Slovo a slovesnost. Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka založený v roce 1935 Pražským lingvistickým kroužkem. – Přístup k prameni: <http://sas.ujc.cas.cz/index.php>.
7. Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i. – Přístup k prameni: <http://www.ujc.cas.cz/index.html>.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачас навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Бібліотечний фонд (500 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 2) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.